

**SVENSKA
LOTTAKÅREN**

Svenska Lottakåren och totalförsvaret

Innehållsförteckning

Svenska Lottakåren, 2108	5
Bakgrund	7
Ny syn på säkerhet	8
Totalförsvaret – Sveriges samlade försvar	10
Civilt försvar	11
Svenska Lottakårens roll i totalförsvaret	14
Försvarsvilja	16
Engagemang i vardag, kris och krig	17
Lokalt trygghetsskapande arbete	20
Slutord	21

10 december 2015 beslutade regeringen att Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och övriga berörda civila myndigheter ska återuppta en sammanhängande planering för totalförsvaret. Det är det försämrade omvärldsläget som gör att regeringen återigen lägger fokus på den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig.

Svenska Lottakåren har sedan 1924 arbetat för att kvinnor ska engagera sig i försvars- och säkerhetsfrågor. Då handlade det om att stödja Landstormen, det som utvecklades till Hemvärnet, för att männen skulle kunna öva för att säkerställa att Sverige hade en försvarsförmåga. Över tid utvecklades vår roll, tjänstegrenarna blev fler och fler och Sveriges statsmakt såg tydligt behovet av lottor. Under kalla kriget stärktes och specialiserades Lottakåren. Kåren fortsatte att vara kvinnans möjlighet att ta en aktiv roll i försvaret av vårt land.

Kvinnor har idag, teoretiskt sett samma möjlighet som män att delta aktivt i Sveriges försvar och krisberedskapen.

Fortfarande är det för få kvinnor:

- soldater 9,84% kvinnor
- officerare 7,61% kvinnor
- poliser 33,75% kvinnor
- brandmän 5,82% kvinnor
- väktare och ordningsmän 25,72% kvinnor

(Källa: SCB yrkesstatistik från 2016).

Fler kvinnor behöver kliva in och ta plats på den försvars- och säkerhetspolitiska arenan, dvs vi behöver fler kvinnor som är engagerade inom områden som bidrar till ett säkrare och tryggare samhälle. Det handlar inte först och främst om ett jämställdhetsproblem utan om att ta vara på samhällets samlade kompetens för att beslut och verksamhet ska inkludera allas behov, både flickor och pojkar, kvinnor och män.

Som lotta stärker vi oss själva, samhället och andra genom att vi deltar i kåraktiviteter och går utbildningar. Vi får kunskaper som gör att vi kan bidra till ett säkrare och tryggare samhälle. Vi har förståelse för vikten av att försvara fred, demokrati och mänskliga rättigheter och det gör att vi kan stå upp för de värderingarna i vardagen. Om våra grundvärderingar är respekterade i

vardagen är det troligare att de även är det i kris eller i händelse av krig.

Genom de kunskaper vi har som lottor bidrar vi till ett säkrare och tryggare samhälle i vardag såväl som i kris och krig. Oftast när vi tänker på säkerhet fokuserar vi på statens traditionella instrumenten för att skapa säkerhet – militär maktbalans och avskräckning. De instrumenten är alltför trubbiga för att hantera de många utmaningarna som vi står inför med att hantera klimathot, epidemier och fattigdom, men även terrorism och stater som söker destabilisera sina grannar. För att möta dagens säkerhetsproblem krävs därför en bredare syn på vad säkerhet är och vem den är till för.

Mänsklig säkerhet är ett begrepp som kan bilda utgångspunkt för ett nytänkande. Det myntades inom FN-systemet 1994 och markerar en förskjutning från staters säkerhet genom vapen, till folkens och människornas säkerhet genom utveckling och samarbete. Fokus blir då tillit till samhällsfunktioner och varandra.

Om vi har hög tillit i vårt samhälle så har vi också ett mer socialt hållbart samhälle. Det är ett samhälle där de som bor i det står upp för grundvärderingarna demokrati och mänskliga rättigheter och känner sig delaktiga och inkluderade.

Vi lottor är en av garanterna för att värna demokrati och mänskliga rättigheter. Genom vårt medlemskap står vi upp för att fred, demokrat och mänskliga rättigheter är värda att försvara och bidrar till ett säkrare och tryggare samhälle – både i vardagen, i kris och krig.

Bakgrund

Efter kalla krigets slut förändrades synen på den säkerhetspolitiska hotbilden. Det fanns inte längre behov av ett invasionsförsvar, hoten såg annorlunda ut, och det direkta hotet mot Sverige fanns inte kvar. Försvaret av Sverige riktades om.

Försvarsmaktens kostym krymptes och prioriteringen blev att möta hoten långt borta genom internationella insatser. 1992 års försvarsbeslut innebar att Försvarsmakten skulle minska ner organisationen med ungefär 25 procent. I samma veva slogs ett drygt hundratal olika myndigheter ihop till en gemensam försvarsmakt. I och med Försvarsbeslutet 1996 började myndigheten utvecklas mot en roll som aktivt bidrar till att upprätthålla en civil katastrof- och krisberedskap. Bakom beslutet låg erfarenheter från insatserna bland civila i samband med omvälvande händelser som det tidiga 1990-talets Balkankrig och Estonias förlisning 1994.

De resurser som specifikt hade skapats för det civila försvaret hade blivit inaktuella och kunnat tas ur drift. Livsmedelslagren avvecklades. Viss specifik förmåga har bevarats såsom skyddsrum, reservfunktioner för etermedia, elförsörjning och elektroniska kommunikationer. Det civila försvaret bestod av olika delar som det ekonomiska försvaret, det psykologiska försvaret samt civilförsvaret. Det fanns myndigheter med tydligt samordningsansvar som Överstyrelsen för ekonomiskt försvar, Styrelsen för psykologiskt försvar senare också Överstyrelsen för civil beredskap. Dessutom fanns på högre regional nivå Civilbefälhavare och regionalt länsstyrelserna som högsta civila totalförsvarsmyndighet. Idag är det bara länsstyrelserna som finns kvar på regional nivå.

Det civila försvaret omvandlades till att hantera krissituationer i fredstid. 2010 lades värnplikten vilande i fredstid och gjordes könsneutral.

2009 bildades Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Dessförinnan var delar av MSB:s roll och uppgifter uppdelade på tre myndigheter: Krisberedskapsmyndigheten, Statens Räddningsverk och Styrelsen för psykologiskt försvar.

Svenska Lottakåren hade fram till och med kalla krigets slut fått sina uppdrag enbart från Försvarsmakten. När myndigheten började skära ner försvann också många av de placeringar som lottor hade förutom i Hemvärnet. Uppdragen att rekrytera och utbilda avtalspersonal minskade och som en följd minskade även anslagen drastiskt.

För att möta den minskade ekonomiska ramen beslöt organisationen att genomföra en förändring i organisationens struktur. Vid riksstämman 2006 beslutades att förbunden skulle läggas ner.

I och med att civilt försvar nu fokuserar på hantering av krisberedskap i fredstid öppnades nya möjligheter för Svenska Lottakåren att få uppdrag från civila myndigheter.

Ny syn på säkerhet

”Det enskilt viktigaste under perioden är att höja den operativa förmågan i krigsförbanden och säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret”

Portalmening i Regeringens proposition 2014/15:109, Försvarspolitisk inriktning – Sveriges försvar 2016-2020

I den Nationella Säkerhetsstrategin som regeringen publicerade 2017 sägs:

” Målen för vår säkerhet är att värna befolkningens liv och hälsa, liksom samhällets funktionalitet, samt förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. En förutsättning för att kunna uppnå dessa mål är att vårt lands politiska oberoende och självständighet säkras samt att vår territoriella integritet kan upprätthållas. Detta är utgångspunkterna för denna strategi.

Vår säkerhet är förenad med våra grundläggande värden. Vi ska försvara och främja vår demokrati och vår rättsstat och vidmakthålla respekt för varje invånarens fri- och rättigheter, mot alla inre och yttre aktörer som kan vilja undergräva dem. Dessa värden har ett oförtytligt egenvärde. De utgör en grundval för vårt samhälles välbefinnande och motståndskraft.

.....

Vår syn på säkerhet präglas också av de starka sambanden mellan fred, säkerhet, hållbar utveckling och folkrätt, inklusive mänskliga rättigheter. Inre förtryck och yttre aggression hänger ihop. Fred och säkerhet är en förutsättning för utveckling. Demokrati, mänskliga rättigheter samt ekonomisk och social utveckling är den bästa grunden för såväl mänsklig säkerhet som mellanstatlig säkerhet. Sverige ska vara en ledande kraft för jämställdhet och kvinnors fulla medverkan i alla strävanden att främja fred och säkerhet.”

Intentionen är tydlig att Sveriges totalförsvar behöver stärkas i ljuset av det som sker i vår geografiska närhet. Även om ett direkt hot mot Sverige fortfarande anses vara lågt ligger Sverige strategiskt som en språngbräda antingen för att angripa eller försvara Europa.

Utmaningarna mot vår säkerhet är mer komplex idag och kan växla snabbt. Dessutom har landets förmåga att skydda befolkningen och upprätthålla samhällsviktiga funktioner förändrats i grunden sedan 1990-talet. Aktörer med ansvar för samhällets säkerhet är fler än förut. Inflytande över centrala områden och samhällsfunktioner, som tidigare i högre grad låg hos staten, kan i dag delas av många. Som en följd av globaliseringen är sambandet mellan inre och yttre säkerhet mer direkt än tidigare.

Sverige har en bra grund att stå på när totalförsvarsplaneringen nu pågår igen. Det arbete som gjorts för krisberedskap kan vi dra nytta av. Den samlade förmågan i vårt land att förebygga, motstå och hantera kriser och krig måste stärkas. Det gäller för såväl kortsiktiga utmaningar som mer långsiktiga hot.

Svenska Lottakåren har i över 90 år stöttat svenskt försvar och krisberedskap. Det kommer vi att fortsätta göra. Det vidgade säkerhetsbegreppet, att utmaningarna är mer komplexa, gör att vi har nya möjligheter att engagera oss för att bidra till ett säkrare och tryggare samhälle. Vi kan på bredden bidra till att bibehålla en hög försvarsvilja hos de som bor i Sverige och därmed säkerställa ett robust samhälle med motståndskraft mot yttre påverkan.

Som enda frivilliga försvarsorganisation med enbart kvinnor som medlemmar har vi en särställning. Vi har en unik position att bidra till att motivera och inspirera kvinnor att kliva in och ta plats på den försvars- och säkerhetspolitiska arenan. Det breddade perspektivet erbjuder våra medlemmar ett engagemang som gör att de kan bidra till ett säkrare och tryggare samhälle både i vardagen, vid kris och i krig.

Totalförsvaret – Sveriges samlade försvar

Totalförsvaret består av militärt försvar och civilt försvar. Försvarsmakten ska, med hjälp av verksamhet från stödmyndigheter, upprätthålla och utveckla ett militärt försvar. Det civila försvaret omfattar hela samhället och alla de funktioner som måste fungera även under krig. Det är alltså ingen egen organisation utan inkluderar all samhällsviktig verksamhet. Denna verksamhet bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, landsting, privata företag och frivilligorganisationer.

Att försvara Sverige och värna vår gemensamma säkerhet, frihet och självständighet är ett ansvar för hela samhället och kräver ytterst en personlig insats av oss alla. Grunden för totalförsvaret är alla vi som bor här och vår motståndskraft att möta olika angrepp.

Försvarsmakten har ansvaret att verka avhållande emot – och möta – varje form av militärt angrepp, ytterst genom förmågan till väpnad strid.

Civilt försvar är det arbete som görs för att kunna skydda befolkningen och viktiga samhällsfunktioner vid krigsfara och krig. Det civila försvarets uppgift är också att bland annat trygga försörjningen av dricksvatten, mat och energi i krig, och att stödja Försvarsmakten. I fred handlar civilt försvar enbart om planering och förberedelser – inte operativ verksamhet.

Totalförsvarsplikt

I Sverige förväntas alla som bor här, oavsett medborgarskap, stå upp för och försvara våra gemensamma grundläggande värderingar – det är vår skyldighet. Totalförsvarsplikten gäller alla mellan 16 och 70 år.

Det finns tre typer av totalförsvarsplikt:

Värnplikt genomförs i Försvarsmakten. Sverige har ett system som kombinerar frivillighet med plikt. Du kan alltså bli uttagen med plikt om du är 18 år eller söka frivilligt till Försvarsmakten om du är 19 år eller äldre.

Civilplikt kan göras inom både det militära och civila försvaret och då i verksamheter som regeringen beslutar om. För närvarande är civilplikten vilande, men regeringen kan vid behov besluta att den ska börja gälla igen.

Allmän tjänsteplikt betyder att du fortsätter på ditt vanliga jobb, placeras på en annan arbetsplats, arbetar inom en frivilligorganisation eller får i uppgift av Arbetsförmedlingen att arbeta med något som är särskilt viktigt för totalförsvaret.

För att säkerställa att viktiga funktioner hos myndigheterna finns på plats i händelse av höjd beredskap krigsplaceras personal hos de myndigheter som har särskilt ansvar inom totalförsvaret. Personal som är anställd hos en myndighet och som inte tas i anspråk i totalförsvaret i övrigt får, med stöd av anställningsavtalet, krigsplaceras vid myndigheten.

Som lotta har vi möjlighet att, förutsett att vi inte är krigsplacerade på vårt arbete, själva bestämma vad vi vill göra i händelse av krig genom att vi utbildar oss och tecknar ett avtal med en myndighet, oavsett om det är i Försvarsmakten eller en civil myndighet.

Civilt försvar

Planeringen för civilt försvar ska bygga på krisberedskapen. I grunden är det en bra förutsättning men det finns osäkerhet kring om det räcker med tanke på de hot som ett civilt försvar ska kunna möta som sträcker sig från antagonistiska hot till väpnat angrepp. Det finns också en gråzonsproblematik. Sverige påverkas redan idag från andra stater – exempel på områden är informations- och cyberangrepp, informationspåverkan eller påverkanskampanjer, olaglig underrättelseinhämtning. Denna typ av händelser hanteras idag av ansvariga aktörer utan att det råder höjd beredskap eller som en del av civilt försvar.

Krisberedskapen ska möta hot som kan medföra skadeverkningar på det som ska skyddas.

MSB talar om tre typer av händelser:

- **Olyckor** – Plötsligt inträffade händelser som medför eller kan medföra skada. Som olyckor räknas också händelser som beror på människors handlande eller underlåtenhet att handla. Detta gäller oberoende av om handlingen eller underlåtenheten är uppsåtlig eller ej.
- **Kriser** – Händelser som drabbar många människor och stora delar av samhället och som hotar grundläggande värden och funktioner. En kris är ett tillstånd som inte kan hanteras med normala resurser och organisation. Den är oväntad, utanför det vanliga och vardagliga. Att hantera krisen kräver samordnade åtgärder från flera aktörer.
- **Krig** – Regeringen får enligt 15 kap. 14§ regeringsformen förklara att riket är i krig vid ett väpnat angrepp mot Sverige. Utan ett väpnat angrepp krävs Riksdagens medgivande för att förklara riket i krig.

Arbetet med planering inför höjd beredskap (civilt försvar) har utvecklats under de senaste åren. Framst har det handlat om att utveckla kunskap och skapa en lägesbild av förmågan hos olika aktörer efter att planeringen legat nere under ett stort antal år.

Det handlar om att alla aktörer ska ha:

- Gemensam målbild
- Gemensam syn på effekter som ska uppnås
- Övergripande tidsplan för viktiga gemensamma aktiviteter
- Gemensam syn på hotet och den hotbild planering ska ske utifrån

Samhällets förmåga behöver så klart prövas för att utvärdera hur väl myndigheterna klarar av att möta kraven. Försvarsmakten genomförde Aurora 17 för att öka den militära förmågan. Det var den största övningen på över 20 år och samtliga stridskrafter deltog. Försvarsmakten och MSB planerar för en nationell totalförsvarsövning 2020, TFÖ2020. Den övningen kommer att

engagera många delar av samhället, både militära och civila, offentliga och privata, på framför allt central och regional nivå, men även på lokal nivå.

Totalförsvarsövning 2020 syftar till att utveckla och pröva förmågan att tillsammans skydda samhällsviktiga funktioner, värna civilbefolkningen och försvara landet mot väpnat angrepp. Övningen ska också ge underlag för den fortsatta utvecklingen av Sveriges totalförsvarsförmåga.

Totalförsvaret kräver personella resurser. Här har de frivilliga försvarsorganisationerna en roll, precis som alltid, i att rekrytera och utbilda professionellt frivilliga, dvs utbildad och övad personal. Den förstärkningsresurs som vi bidrar med gör att myndigheterna skapar uthållighet över tid.

En del i planeringen för civilt försvar är också att informera allmänheten för att den ska vara medveten om sitt eget ansvar. Kampanjen Krisberedskapsveckan och broschyren "Om krisen eller kriget kommer" är en del i det arbetet. I arbetet med att öka kunskapen hos allmänheten bidrar Svenska Lottakåren idag konkret med utbildningarna Mpower, Sköt dig själv och När det oväntade händer.

Svenska Lottakårens roll i totalförsvaret

Vår organisation har sedan 1924 stått för en stark försvarsvilja. Vi bildades i tomrummet efter första världskriget då det sades att det aldrig skulle bli krig igen. Vi gav kvinnor en möjlighet att engagera sig i försvaret av Sverige. Över tid fick lottor fler och fler uppgifter i Försvarsmakten. Idag har vi en könsneutral värnplikt och vissa menar att då har väl Lottakåren spelat ut sin roll.

Tvärtom. Även om kvinnor och män teoretiskt sett har samma möjligheter, både i Försvarsmakten och hos andra aktörer på den försvars- och säkerhetspolitiska arenan, ser vi att verkligheten är att det fortfarande är alldeles för få kvinnor som kliver in och tar plats inom de här områdena. I förlängningen handlar det om att myndigheterna går miste om operativ effekt eftersom de inte kan dra nytta av kunskapen och erfarenheten från samhällets samlade förmåga.

Med det ökade fokuset på totalförsvaret och det behov av personal som det för med sig har vi som den enda kvinnliga frivilliga försvarsorganisationen en unik möjlighet att driva på för att fler kvinnor engagerar sig.

I våra stadgar står vårt ändamål:

1 § Riksförbundet Sveriges lottakårer (SLK) är en ideell, allmännyttig och partipolitiskt obunden organisation för kvinnor med intresse för försvars- och säkerhetsfrågor.

Organisationen omfattas av förordningen (SFS 1994:524) om frivillig försvarsverksamhet, vilket gör SLK till en frivillig försvarsorganisation. Verksamheten bedrivs i samverkan med berörda myndigheter och andra organisationer

Förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet reglerar frivilligorganisationernas verksamhet och den roll som MSB och Försvarsmakten har i sammanhanget. Organisationerna kan förstärka alla slags myndigheter och kommuner utifrån deras behov vid allvarliga samhällsstörningar.

I förordningen står:

1 § Med frivillig försvarsverksamhet avses i denna förordning verksamhet som främjar totalförsvaret och som omfattar försvarsupplysning samt rekrytering och utbildning av frivilliga för uppgifter inom totalförsvaret.

I vår stadga kapitel 3, 1§ tydliggörs vår uppgift:

- a)** verkar för att kvinnor engagerar sig i frågor som rör samhällets säkerhet, både nationellt och internationellt, genom att informera, rekrytera och utbilda för militära och civila uppdrag samt för personlig utveckling.
- b)** utbildar för att försvara fred, demokrati, trygghet och mänskliga rättigheter.
- c)** bedriver informations- och opinionsbildningsarbete i frågor som rör samhällets säkerhet.

Genom att säkerställa att all vår verksamhet är i linje med vår stadga och förordningen förverkligar vi vår vision "Sveriges främsta forum för kvinnor som vill bidra till ett säkrare och tryggare samhälle".

Försvarsvilja

Försvarsvilja kan definieras som individens inställning till att vi som samhälle och nation, använder våra militära resurser för att försvara landet vid ett militärt angrepp. Denna vilja antas finnas i ett samhälle i fredstid, under krigshot, vid höjd beredskap och i krig och omfattar hela befolkningen. Enklare uttryckt handlar det om samhällsmedborgarnas inställning till att nationen bör försvaras med militära resurser.

Befolkningens försvarsvilja har mätts sedan början på 1950-talet. I undersökningen som gjordes 2017 (Opinioner 2017, MSB) ansåg 71 procent av de tillfrågade att Sverige bör göra väpnat motstånd vid ett anfall även om utgången är osvis. Män är i högre grad för väpnat motstånd än kvinnor, 81 procent jämfört med 62 procent.

Det handlar om det som vi i Svenska Lottakåren säger är värt att försvara, vårt samhälles grundläggande värderingar: demokrati och mänskliga rättigheter. Ytterst handlar det om vårt sätt att fritt få välja själva hur vi vill leva.

För att försvara fred, demokrati och mänskliga rättigheter måste vi prata om dem. En demokratis största svaghet är ju att den kan röstas bort. De fri- och rättigheter vi har i en demokrati måste försvaras varje dag och inte tas för givna.

I dagens öppna samhälle kan det ibland vara svårt att veta vart gränsen går för hur vi skyddar det utan att skada de grundläggande värderingarna. Risken är att vi beskär våra rättigheter i syfte att skydda dem men det slutar i att vi skadar dem istället. Ett exempel är yttrandefriheten. Hur säkerställer vi att vi värnar om den samtidigt som vi måste kunna försvara oss mot yttranden som går emot våra grundläggande värderingar. Det är inte helt lätt.

Försvarsvilja handlar om tillit. Tillit till varandra som människor och tillit till våra samhällsfunktioner, att jag som individ kommer att bli rättvist behandlad och ha samma möjligheter som alla andra till att vara en del i samhället. Om jag känner det då ställer jag upp på samhällskontraktet, dvs att bidra till det gemensamma hela genom att till exempel betala skatt och göra värnplikten. Den andra delen av samhällskontraktet är att staten ska värna medborgarna.

Engagemang i vardag, kris och krig

Även om vi som organisation nog är mest förknippade med Försvarsmakten har vi idag stora uppdrag även på den civila sidan. I och med totalförsvarsplaneringen så är trenden att uppdragen kommer att öka och därmed efterfrågan på professionellt frivilliga.

Genom ett medlemskap i Svenska Lottakåren kan kvinnor engagera sig för att bidra till ett säkrare och tryggare samhälle både i sin vardag, i en kris och i krig. Kunskaper och erfarenheter man som medlem får hos oss är alltså inget som man stoppar i byrålådan och plockar fram när inkallelseordern kommer. Men det vet ju du som är lotta.

Genom att säkerställa att vi har verksamhet som gör att varje medlem kan bidra på det sätt som passar henne bäst får vi möjlighet att attrahera en bredare grupp av kvinnor än om vi enbart marknadsför avtal, oavsett om det är med Försvarsmakten eller en civil myndighet.

Vi ska ju verka "för att kvinnor engagerar sig i frågor som rör samhällets säkerhet". Vad som är samhällets säkerhet är så mycket bredare än enbart försvar av Sverige i händelse av krig.

Målen för Sveriges säkerhet är:

- värna befolkningens liv och hälsa
- värna samhällets funktionalitet
- värna förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter

Så om vi ska leva upp till vår stadga och frivilligförordningen måste vi tänka bredare än enbart att rekrytera avtalspersonal. Självklart ska vi lyckas med rekryteringen till våra uppdrag men om vi skapar en bredare bild av vår verksamhet attraherar vi fler kvinnor och fler in ger fler avtal. Det blir en positiv spiral helt enkelt.

Som frivillig försvarsorganisation behöver vi rusta våra medlemmar med kunskap för att de ska kunna ta det demokratiska samtalet, dvs prata om vikten av att stå upp för demokrati och mänskliga rättigheter, med sina kollegor och vänner. Vi behöver rusta våra medlemmar så att de vågar ge sig in i försvars- och säkerhetspolitiska diskussioner. Vi behöver rusta våra medlemmar så att de känner en stolthet över att vara lotta. Då blir de ambassadörer för vår verksamhet och inspirerar kvinnor i sin närhet att också engagera sig.

Ett engagemang i vardagen handlar om att stå upp för och försvara fred, demokrati och mänskliga rättigheter. Det handlar om att förbereda sig inför en möjlig kris, för vi vet att det oväntade händer. Det handlar om att öka kunskapen hos allmänheten att de har ansvaret för sig själv och sina närmaste i händelse av en kris och att de kan förbereda sig relativt enkelt.

Ett engagemang i kris handlar om att göra en insats när samhället har behov. I vardagen har vi utbildat oss för att kunna vara en förstärkningsresurs som skapar uthållighet vid en insats.

Ett engagemang i krig handlar om att ha gjort valet i vardagen vad jag som individ vill göra i händelse av höjd beredskap. Jag har utbildat mig och är övad.

Oavsett om medlemmen har ett avtal eller inte så är hon bättre rustad i kris och krig än någon som inte är medlem i en frivillig försvarsorganisation. Hon har ju fått med sig kunskap på vägen genom de medlemsutbildningar och kåraktiviteter hon deltagit i.

Lokalt trygghetsskapande arbete

Ända sedan vårt grundande 1924 har lottor haft ett stort samhällsengagemang, inte bara för det militära försvaret. Lottor har under åren samlat in mycket pengar till olika organisationer, lagat mat i samband med övningar och olika tillställningar, och inte minst bidragit vid stora samhällsförändringar. Den traditionen lever kvar på många håll i organisationen men under de år som försvaret nedmonterades tappade vi mycket av det bredare samhällsengagemanget. Vi fokuserade på att rekrytera till våra uppdrag och fortsatte tappa medlemmar.

Idag ser vi att trenden med medlemsantalet vänder och vi växer igen. Det ökade fokuset på totalförsvaret har självklart hjälpt oss i och med att allmänheten hör mer om försvar, både militärt och civilt, i media. Broschyren "Om krisen eller kriget kommer" blev också en ögonöppnare för många. I det positiva ljuset har vi alla möjligheter att öka vårt samhällsengagemang.

Om vi ska ha en stark försvarsvilja, dvs att de som bor i Sverige ska tycka det är rätt att vi tar till väpnat våld för att försvara oss mot en angripare, behöver vi vara med och arbeta förebyggande så att den höga tillit som finns i vårt land idag inte raderas.

Vi har alla sett och läst om de problem som idag finns i vårt samhälle och som för en del riskerar att påverka deras livskvalitet genom att de till exempel inte vågar gå ut när det är mörkt eller inte kan ägna sig åt vissa fritidssysselsättningar för att de är rädda för att gå till ett visst område. I polisens nationella lägesbild finns 61 utsatta områden varav 23 pekats ut som särskilt utsatta.

Vi med vår lokala närvaro - lottakårerna - kan vara med och vända den här bilden genom att initiera lokala trygghetsskapande projekt. Det ger oss också en möjlighet att attrahera kvinnor som inte är intresserade av ett civilt eller militärt avtal men som brinner för att hjälpa till i sitt eget lokalområde.

Redan idag finns det resurser som lottakårerna kan ta tillvara i form av till exempel Mpower-ambassadörer. De har som del av sin utbildning identifierat trygghetsproblem och kommit fram till lösningar. Här kan lottakåren stötta implementeringen av ambassadörens projekt.

Vi har många kvinnor födda utomlands som behöver en möjlighet till gemenskap. Vi kan sträcka ut en hand till organisationer som samlar kvinnor och erbjuda gemenskap men självklart också vår specifika specialitet - förståelse för försvars- och säkerhetspolitiska frågor.

Varför inte samla medlemmarna till en kårkväll där ni tillsammans funderar över vad som är otryggt, eller skulle kunna bli otryggt, i ert område. Där hittar ni massor av möjligheter till lokal verksamhet som kårens medlemmar kan engagera sig i.

Slutord

Svenska Lottakåren har haft och kommer att ha en viktig roll i det svenska totalförsvaret. Vi behöver tillsammans se möjligheterna i alla tre dimensionerna: vardag, kris och krig.

Som inledningen av Lottaerinan säger:

” Lottor låt oss alltid tänka på att vi skall hedra vårt land, att vi av egen vilja och efter bästa förmåga skall medverka till att bevara dess frihet. ”

Det har vi gjort i snart 100 år och med gemensamma krafter kommer vi göra det i minst 100 år till.

Referenser:

MSB.se

Försvarsmakten.se

Regeringen.se

Krisinformation.se

DinSäkerhet.se

Manskligsakerhet.se

FOI - Det civila försvarets utgångspunkt i krisberedskapen.
En övergripande analys av förutsättningar och utmaningar.
<https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI-R--4431--SE>

www.svenskalottakaren.se

 [svenskalottakren](#)

 [svenskalottakaren](#)

 [lottakaren](#)